

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimyndigheten

Yttrande över ändring i Statens energimyndighets föreskrifter (STEMFS 2017:1) om ursprungsgarantier för el

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Det remitterade förslaget från Energimyndigheten innehåller ändringar av myndighetens föreskrifter (STEMFS 2017:1) om ursprungsgarantier. Ändringarna innebär att mätning ska ske varje kvart i stället för varje timme för anläggningar i icke koncessionspliktiga nät (IKN) som tilldelas ursprungsgarantier. Förslaget innehåller också redaktionella ändringar som inte omfattas av detta yttrande gällande förslagets konsekvensutredning.

Förslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2024 med en tillhörande övergångsbestämmelse för utgången av 2024.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

De föreslagna ändringarna föreslås mot bakgrund av den förordningsändring av förordning (2010:853) om ursprungsgarantier som trädde i kraft 1 november 2023. Förordningsändringen medför att även Energimyndighetens föreskrifter behöver ändras för att forskrifterna ska stämma överens med förordningen. Förslagsställaren anger också att kravet på 15-minutersmätning skulle gälla även om föreskrifterna inte ändrades eftersom bestämmelsen finns på överordnad juridisk nivå.

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår enligt Regelrådet förslagets bakgrund och syfte på ett tillräckligt tydligt sätt. Av vad förslagsställaren beskrivit om förslagets bakgrund noterar Regelrådet också att den nu föreslagna föreskriftändringen inte är den reglering som kommer innebära effekter av betydelse för berörda företag. Det var i stället den förordningsändring som trädde i kraft 1 november 2023.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger att alternativa lösningar till att föreskriva regleringen inte finns. De föreskrifter som finns behöver ändras för att stämma överens med överordnad lagstiftning. Om ingen regleringsändring kommer till stånd bedömer förslagsställaren att skillnaden i regler på förordnings- och föreskriftsnivå skulle skapa förvirring för elproducenterna.

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår varför förslaget inte har några alternativa lösningar och vilka effekterna skulle bli om ingen reglering kommer till stånd på ett tillräckligt tydligt sätt.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I remissen anges att Energimyndigheten bedömer att den föreslagna föreskriftsändringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU samt gällande bestämmelser i EU-direktiv och EU-förordningar. Förslagsställaren tydliggör vidare att mätningen av energi måste göras för att säkerställa att ursprungsgarantierna är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägeri, som framgår av förnybartdirektivet¹. Det beskrivs också finnas regler på EU-nivå som medför att mätning av energi var 15:e minut är nödvändig för anläggningar med mätpunkter i koncessionspliktiga nät. Men det finns alltså inga EU-regler som reglerar detaljerna kring mätning och rapportering av mätvärden för anläggningar i icke-koncessionspliktiga nät utan det regleras enbart i nationell rätt.

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår hur förslaget överensstämmer med EU-rätten på ett tillräckligt sätt. Det framgår också hur förslaget inte härrör från EU-rätten. Förslagets bakgrund och syfte tydliggör dock, enligt Regelrådet, varför EU-rätten fortfarande är relevant för förslaget eftersom 15-minutersmätning blivit krav i koncessionspliktiga nät och reglerna enligt förslagsställaren behöver vara lika på marknaden.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I remissen framgår dels att förslaget föreslås träda i kraft i så nära samband som möjligt med att förordningsändringen träder i kraft 1 november 2023. Dels att förslaget om ändring gällande mätning och rapportering träder i kraft 1 januari 2024 med tillhörande övergångsbestämmelser. Övergångsbestämmelserna beskrivs vara att i de fall mätutrustningen inte kan registrera överförd el under varje kvart ska tidigare bestämmelser om mätning varje timme fortsatt gälla till utgången av 2024.

Förslagsställaren beskriver också vilka informationsinsatser som kommer göras inför ikraftträdandet.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning)

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår att föreskriftsändringen bör ske i så nära anslutning till förordningens ikraftträdande som möjligt. Regelrådet noterar att förordningen trädde i kraft 1 november 2023 och att 1 januari 2024, som är det andra nämnda förslaget för ikraftträdande, redan passerat. Eftersom förordningen redan börjat gälla och företag således redan påverkas av reglerna kan Regelrådet också notera att det är bra att föreskrifterna träder i kraft så snart som möjligt. Detta särskilt med beaktande av de övergångsbestämmelser som föreslås. Utifrån ovan nämnda förutsättningar för ärendet anser Regelrådet att beskrivningen av vilka informationsinsatser som myndigheten planerar att genomföra också är tillräcklig.

Regelrådet finner, utifrån ärendets förutsättningar, att beskrivningen av särskild hänsyn till datum för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

De aktörer som uppges påverkas av den föreslagna ändringen är elproducenter med anläggningar där mätningen sker i icke koncessionspliktiga nät, nätägare och rapportörer som mäter och rapporterar mätvärden åt dessa elproducenter till Energimyndigheten. Totalt finns 6 722 elproducenter inom olika organisationsformer och privatpersoner, varav privatpersoner och företag är de största grupperna. För dessa två sistnämnda grupper bedömer förslagsställaren att påverkan kommer vara indirekt eftersom de använder sig av rapportörer för rapportering till Energimyndigheter.

Det finns 58 nätägare som hanterar mätning och rapportering. Dessa består av medelstora och stora företag samt ett fåtal små företag, ekonomiska föreningar och kommuner.

Det finns också 10 övriga rapportörer som mäter och rapporterar för anläggningar som tilldelas ursprungsgarantier inom IKN. Dessa består av tre stora företag, ett medelstort företag, två små företag, tre mikroföretag och en ekonomisk förening.

Även tillverkare av mätare beskriv påverkas indirekt av förslaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner att beskrivningen av de företag som direkt påverkas av förslaget är tillräcklig utifrån antal, storlek och bransch. Även om det ytterligare hade höjt konsekvensutredningens kvalitet om företagen som indirekt påverkas också hade beskrivits. Som Regelrådet förstår det kan de företag som är elproducenter inom IKN också verksamma inom andra branscher. Det hade därför också höjt konsekvensutredningens kvalitet om den också innehöll en beskrivning de branschtillhörigheterna. Detta är dock inget som påverkar Regelrådets bedömning av aspekten som helhet.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

För att mätningen ska kunna ske var 15:e minut behöver elproducenter och andra rapportörer anpassa sina befintliga mätsystem. Det kan innebära att elmätare kan behöva bytas ut, elmätare konfigureras, aktörerna kan behöva ändra i sina administrativa rutiner för hantering av 15-minutersmätning och rapportering och kan även behöva hantera ett eventuellt behov av utökad lagringsutrymme.

Byte och installation av elmätare

Förslagsställaren uppskattar att det finns drygt 6 500 elmätare som mäter el i IKN. Efter att ha frågat fem av nätägarna och fyra av de övriga rapportörerna som berörs av förslaget uppskattar myndigheten att 532 elmätare som finns behöver bytas ut. Förslagsställaren har gjort en uppskattning av tidsåtgången och kostnaden för inköp av nya elmätare och för installation och driftsäkring, Kostnaden för inköp uppskattas till totalt 665 000 kronor. Tidsåtgången för installatörernas restid och installation uppskattas till 3,4 – 4 timmar med en totalkostnad om 921 508 kronor. Totalt beräknas inköp och installation kosta 1 586 508 kronor.

Konfigurering av befintligt mätsystem

Enligt förslagsställarens uppskattning av andel mätare som redan kan mäta per kvart är det 6 030 elmätare som inte behöver bytas ut men som behöver konfigureras om. Konfiguration av elmätare bedöms kunna ske på distans och på plats. Förslagsställaren uppskattar det tar 30 minuter att konfigurera elmätarna på distans vilket skulle bli en total kostnad om 1 109 520 kronor. Det är inte möjligt, enligt förslagsställaren, att uppskatta hur många av elmätarna som måste konfigureras på plats men om alla elmätare skulle behöva konfigureras på plats med en restid mellan 1 – 2 timmar och en arbetstid om 0,75 timmar skulle kostnaden för arbetet uppgå till 8 166 086 kronor. Förslagsställaren uppger att det troligen är möjligt att konfigurera de moderna elmätarna på distans men eftersom det inte anses vara möjligt att uppskatta hur många elmätare som trots allt kommer behöva konfigureras på plats blir kostnadsintervallet för configurationen mellan 1 109 520 – 8 166 086 kronor. Inom intervallen finns också utrymme för eventuellt behov av byte av transformatorer, ett behov som förslagsställaren uppmärksammas om i dialog med berörda företag.

Ändring av administrativa rutiner

Förslagsställaren uppskattar att förslaget medför att aktörer behöver uppdatera manualer och rutiner som beskriver mätning och rapportering. Tidsåtgången uppskattas vara 30 minuter och kostnaden uppskattas till totalt 12 512 kronor.

Behov av utökat lagringsutrymme

Förslagsställaren har beräknat att ett visst behov av utökat lagringsutrymme finns om totalt cirka 900 MB. Det innebär en ökad kostnad om totalt 0,52 kronor för berörda aktörer.

Förslagsställarens sammanställning av förslagets totala kostnader för berörda företag visar en uppskattad minimikostnad om 2 708 540 kronor och maximal kostnad om 9 765 106 kronor. Det beskrivs också hur kostnader kommer föras över på elproducenten i slutändan, det innebär att med en avskrivningsperiod om 10 år blir elproducentens kostnadsökning mellan minst 36 kronor per år och högst 196 kronor, beroende på om det är en nätägare eller övrig rapportör.

Regelrådet gör följande bedömning. Konsekvensutredning innehåller enligt Regelrådet tydliga beskrivningar av hur förslaget uppskattas påverka berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet. Beskrivningen är utförlig vilket uppskattas av rådet.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslaget bedöms av förslagsställaren inte påverka konkurrensförhållandena för berörda företag eftersom reglerna som gäller, gäller för alla elproduktionsanläggningar i IKN och anläggningar i koncessionspliktiga nät.

Förslagsställaren beskriver hur marknaden för ursprungsgarantier redan innebär skillnader i konkurrensförhållandena mellan IKN och koncessionspliktiga nät eftersom elproducenten i IKN kan utfärdas ursprungsgarantier för den totala elproduktionen, vilket kan generera mer intäkter för försäljningen av ursprungsgarantierna. Den föreslagna föreskriftändringen bedöms inte påverka dessa skillnader.

Regelrådet gör följande bedömning. Även om ett regleringsförslag påverkar berörda företag på samma sätt anser Regelrådet att de berörda företagens förutsättningar kan medföra att konkurrensförhållandena påverkas. För detta förslag ser Regelrådet dock ingen uppenbar anledning att göra en annan bedömning än den förslagsställaren gjort framför allt med anledning av att hela elmarknaden påverkas av bytet till 15-minutersmätning. Förslagsställaren har också beskrivit hur förslaget kan antas påverka särskilt små företag på ett tydligt sätt, vilket enligt Regelrådet även är relevant ur ett konkurrenshänseende. Därför hade det eventuellt höjt kvaliteten på konsekvensutredningen om förslagsställaren förde ett resonemang kring hur förslagets effekter på små företag kan påverka deras konkurrensförhållanden. Beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bedöms dock vara tillräcklig.

Regelrådet finner att beskrivningen av påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren beskriver hur förslaget även indirekt kan komma att påverka tillverkare av mätare eftersom de förväntas kunna möta den ökade efterfrågan under 2024. Mätare som klarar av 15-minutersmätning beskrivs dock redan dominera marknaden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har ovan beskrivit att det hade ytterligare höjt konsekvensutredningens kvalitet om beskrivningen av berörda företag även innehållit en beskrivning av de företag som indirekt påverkas av förslaget. Eftersom reglerna om 15-minutersmätning berör hela elmarknaden uppskattar Regelrådet att förslagsställaren även berört mätartillverkarna i konsekvensutredningen. Visserligen kunde beskrivningen utökats till att tydligare beskriva hur den ökade efterfrågan kan komma att påverka mätartillverkarna men Regelrådet anser att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är tillräcklig.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren anger att ingen särskild hänsyn till små företag tagits. Anledningen uppges vara för att uppnå enhetlig hantering av mätning och rapportering av mätvärden, varför reglerna behöver vara lika för alla. Förslagsställaren har också redogjort för hur förslaget kan komma att påverka särskilt för de små elproducenterna.

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår hur förslagsställaren tagit ställning gällande ett eventuellt behov av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning och ställningstagandet har motiverats på ett tillräckligt sätt enligt Regelrådet.

Regelrådet finner att beskrivningen av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet har funnit att förslagsställaren uppfyller de krav som ställs på en konsekvensutredning i alla avseenden. Förslagsställaren har tydligt beskrivit förslagets bakgrund och syfte, hur förslaget stämmer överens med EU-rätten, vilka som kommer beröras av förslaget och vilka effekterna blir för företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet. Regelrådet har ansett att en fördjupad beskrivning av vilka som indirekt påverkas av förslaget samt vilka branscher företag som inte enbart är elproducenter tillhör hade höjt konsekvensutredningens kvalitet. Men det är inget som påverkat Regelrådets bedömning av konsekvensutredningen som helhet.

En viss otydlighet har också noterats gällande när förslaget föreslås träda i kraft men utifrån ärendets förutsättningar gällande överordnad lagstiftning anser Regelrådet att det inte påverkar bedömningen av konsekvensutredningen. Vidare finns beskrivningar av förslagsställarens bedömningar gällande konkurrenspåverkan, påverkan i andra avseenden och särskild hänsyn till små företag som anses vara tillräckliga. Det kunde eventuellt även höjt konsekvensutredningens kvalitet om förslagsställaren resonerat kring förslagets påverkan på särskilt små företags konkurrensmöjligheter. Men inte heller det påverkar Regelrådets bedömning av konsekvensutredningen som helhet.

Regelrådet finner därmed att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 7 februari 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Anna-Sara Falk

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna-Sara Falk
Föredragande